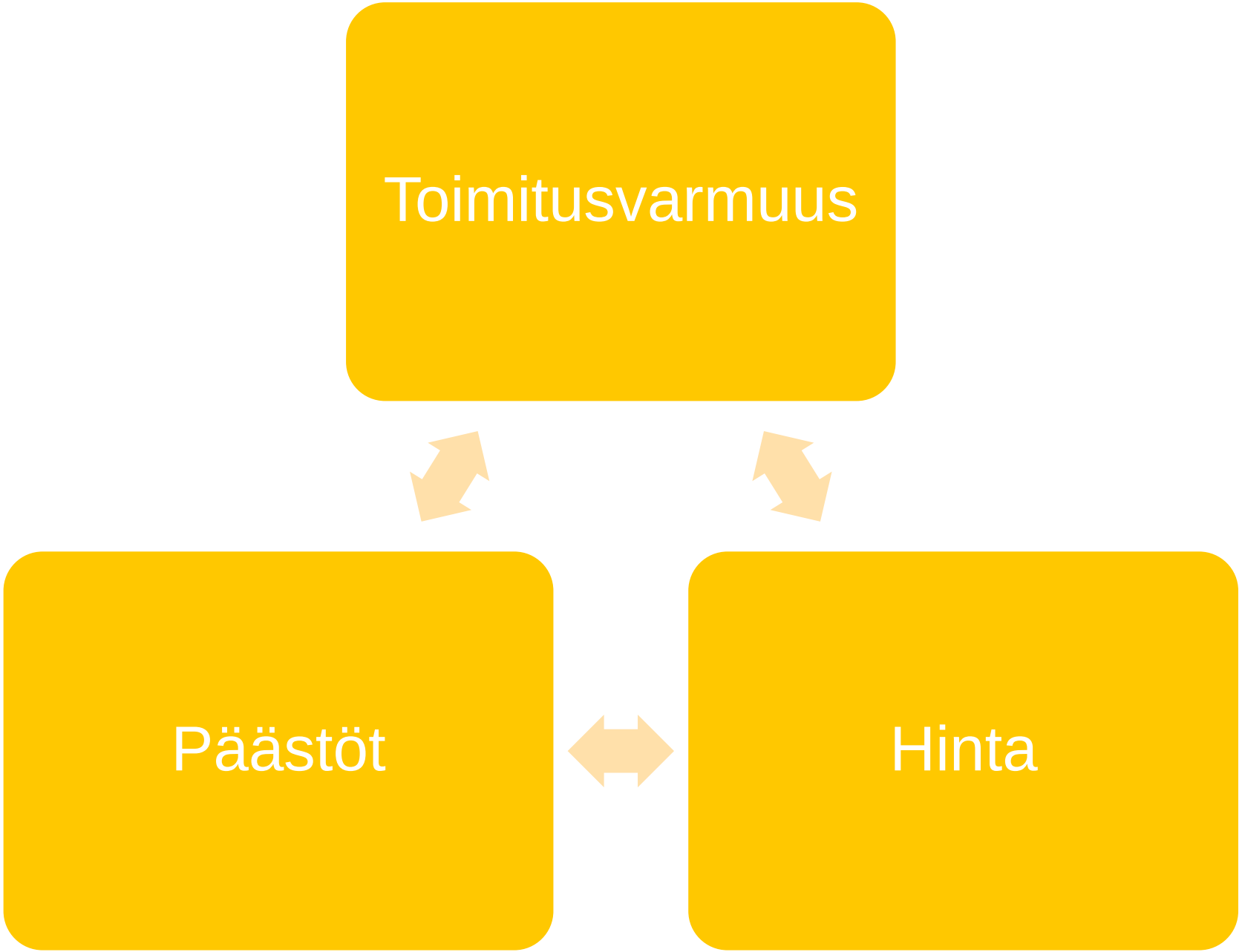
O 47/2021 VP
ENERGIAMURROS

Maiju Westergren, Helen

Talousvaliokunta 10.12.2021

Toimitusvarmuus
Päästöt
Hinta

Viisi nostoa energiamurrokseen

1. Tärkeintä sekä hintojen että toimitusvarmuuden kannalta on **tehdä ja tukea investointeja, jotka korvaavat fossiilisten polttoaineiden käyttöä.**
2. Työ- ja elinkeinoministeriöllä on yhteensä satojen miljoonien eurojen tukivaltuudet energiahankkeisiin vuodelle 2022. Tiedämme kuitenkin jo monista aiemmista tukihauista, että **EU-tukikriteerien tulkinta Suomessa on ollut, niin tiukkaa, että valtuuksia jää käyttämättä. Näin tukien tarkoitettu vaikuttavuus jää vajaaksi ja hitaaksi ilmastoimien osalta.**
   - Esimerkiksi Helen suunnittelee kivihiilituotannon nopeutettua alasajoa ja toteutuessaan Suomen CO2-päästöt alenevat lähes 5 prosenttiyksikköä. Mutta Helen ei pysty tekemään tätä mittavaa investointikokonaisuutta ilman merkittävää julkista tukea, jota hallitusohjelmassa on luvattu kivihiilen alasajamiseksi.
3. **Päästöohjauksen takia suomalaisten taloutta ei tulisi kuormittaa sähkön, lämmön ja jäähdytyksen osalta ylimääräisillä kansallisilla energiaveroilla**, koska päästökauppa- ja päästöoikeusmalli ohjaa vihreään siirtymään erittäin voimakkaasti. Päällekkäinen kansallinen ja EU-tason vero-ohjaus otettiin käyttöön 2010-luvun taitteessa siitä syystä, että päästökauppa ei toiminut. Meillä tulisi olla rohkeutta aidosti miettiä haluammeko verottaa näin ankarasti ihmisten hyvin perustavaa laatua olevaa tarvetta kuin lämpö, sähkö ja jäädytys ovat.
4. **Sosiaaliturva on tehokkainta sosiaaliturvaa.** Kuluttajien mahdolliseen energiaköyhyyteen kannattaa reagoida energianhintojen huomioimisella toimeentulotuessa.
5. Tällä hetkellä tuottajalla ei ole insentiiviä pitää yllä markkinaehtoisesti tuotantoa, jota tarvitaan vain hetkellisesti. Mahdollisen sähköpulan ehkäisemiseksi kannattaa **kehittää ja laajentaa markkinamalleja**, jossa tuottajille annettaisiin tietyillä kriteereillä korvaus siitä, että toimijalla on kyky käynnistää tuotanto nopeasti.